

13.8.2026

Opetus- ja kulttuuriministeriölle:

Asia: Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja vapaan sivistystyön järjestämisestä häiriötilanteissa koskevaksi lainsäädännöksi

Viite: Lausuntopyyntöne 12.6.2026, irinumero VN/35609/2025

1 Häiriötilanteen määritelmä

Opetusalan ammattijärjestö OAJ pitää sinänsä tarpeellisena, että kasvatusta ja koulutusta koskevaan lainsäädäntöön lisätään häiriötilanteita koskevaa sääntelyä. Häiriötilanteen määritelmän tulisi kuitenkin olla ehdotuksen sisältämää täsmällisempi.

Perusoikeuksien yleisten rajoitusedellytysten mukaan perusoikeuksia rajoittavien säännösten tulee olla riittävän tarkkarajaisia ja sidottuja välttämättömyyshedellytykseen. Häiriötilanteen määrittelyä tulisi tästä syystä täsmentää esimerkiksi suhteessa tilanteen keston, vaikutusten vakavuuteen ja rajata selkeästi myös niin, ettei tavanomaisia toiminnallisia ongelmia tulkita häiriötilanteiksi. OAJ katsoo, että selvyiden vuoksi esimerkiksi työtaistelutilanteet tulisi rajata perusteluissa pois säännösten soveltamisalasta.

OAJ pitää hyvänä, että säännösten perusteluissa on lueteltu esimerkkejä tilanteista, jotka voisivat olla säännöksissä tarkoitettuja häiriötilanteita. Lisäksi OAJ pitää hyvänä, että perusteluissa on avattu häiriötilanteen ja valmiuslaissa tarkoitettujen poikkeusolojen välistä suhdetta. Tämä selkeyttää sääntelyjen välistä suhdetta.

Esityksessä ehdotettu häiriötilanteen määritelmä on erilainen perusopetuksen, varhaiskasvatuksen ja vapaan sivistystyön osalta. Perusopetuksen osalta määritelmään sisältyy vaatimus uhkan, tilanteen tai tapahtuman ennalta arvaamattomuudesta. Esityksessä ei ole esitetty vastaavaa edellytystä varhaiskasvatuslain tai vapaasta sivistystyöstä annetun lain osalta, vaikka esimerkiksi varhaiskasvatuslakia koskeissa säännöskohtaisissa perusteluissa todetaan, että varhaiskasvatuslakiin ehdotetaan lisättäväksi vastaava säännös häiriötilanteiden määritelmästä kuin perusopetuslakiin. OAJ esittää, että määritelmä olisi tältä osin yhdenmukainen kaikkien kyseessä olevien lakien osalta.

2 Varhaiskasvatus

Huomiot varhaiskasvatuksen järjestämisestä ja tuottamista häiriötilanteissa koskevaan 11 b §:ään

13.8.2026

OAJ pitää tärkeänä ja tarkoituksenmukaisena, että häiriötilanteissa varhaiskasvatuksen järjestämisestä poikkeaminen perustuisi valtioneuvoston asetukseen. Tämä osaltaan vahvistaa valtakunnallisesti yhdenmukaista soveltamiskäytäntöä, kun harkintavalta arvioida tilanteita, joissa normaalista toiminnasta voidaan poiketa, on keskitetty, eikä jokainen varhaiskasvatuksen järjestäjä arvioi tätä erikseen.

Ehdotetussa säännöksessä säädettäisiin mahdollisuudesta poiketa aukioloajoista (pl. vuorohoito), henkilöstömitoituksesta ja suhdeluvusta enemmän kuin viisi tuntia päivässä varhaiskasvatuksessa olevien kolme vuotta täyttäneiden lasten osalta.

OAJ suhtautuu kriittisesti ehdotukseen, jonka mukaan häiriötilanteissa voitaisiin poiketa henkilöstömitoituksesta ja kasvattaa lapsimäärää ryhmissä. Esityksessä perustellaan muutosta sillä, ettei poikkeaminen vaarantaisi lasten turvallisuutta. Turvallisuutta ei kuitenkaan tule tarkastella yksinomaan fyysisen turvallisuuden näkökulmasta. Häiriötilanteet ovat usein lapsille kuormittavia, epävarmuutta ja turvattomuutta aiheuttavia tilanteita, joissa lasten tuen, läsnäolon ja vuorovaikutuksen tarve korostuu. Samanaikaisesti henkilöstö joutuu toimimaan poikkeuksellisissa olosuhteissa. Näin ollen häiriötilanteessa henkilöstöresurssin tarve voi tosiasiallisesti olla suurempi kuin normaalioloissa. Esityksessä ei riittävästi arvioida sitä, miten henkilöstömitoituksen heikentäminen vaikuttaa lasten hyvinvointiin, tuen toteutumiseen ja henkilöstön työssä jaksamiseen.

Huomiot varhaiskasvatuksen varautumista koskevaan 11 c §:ään

Ehdotetun säännöksen mukaan kunnan on varautumisessaan varmistettava palvelujen jatkuvuuden turvaaminen myös silloin, jos yksityinen palveluntuottaja ei pysty järjestämään tai tuottamaan varhaiskasvatusta häiriötilanteissa.

Ehdotettu säännös korostaa varhaiskasvatuksen järjestämisvastuun säilymistä kunnalla myös silloin, kun palveluja hankitaan yksityisiltä palveluntuottajilta. OAJ pitää tärkeänä, että esityksessä tunnistetaan kunnan vastuu palveluiden jatkuvuuden turvaamisesta myös häiriötilanteissa. Samalla säännös havainnollistaa niitä riskejä, joita liittyy varhaiskasvatuksen voimakkaaseen ulkoistamiseen. Mitä suurempi osa kunnan varhaiskasvatuksesta on yksityisten palveluntuottajien vastuulla, sitä suurempi on kunnan varautumisvelvollisuus ja riski tilanteissa, joissa yksityinen toimija ei kykene tuottamaan palvelua. Tämä tukee koulutuspoliittisen selonteon tavoitetta, jonka mukaan varhaiskasvatus ja esiopetus tulee jatkossakin järjestää pääosin julkisina palveluina ja yksityisen tuotannon tulee täydentää kunnallista palveluverkkoa, ei korvata sitä. Kunnalla tulee olla riittävä oma palvelutuotanto ja osaaminen palveluiden jatkuvuuden turvaamiseksi myös poikkeus- ja häiriötilanteissa. Liiallinen riippuvuus yksityisestä palvelutuotannosta heikentää järjestelmän kriisinkestävyttä.

Muut huomiot varhaiskasvatusta koskeviin häiriösäännöksiin

Ei täydennettävää muissa kohdissa esitettyjen huomioiden lisäksi.

Täydennykset varhaiskasvatusta koskeviin vaikutusarviointeihin

13.8.2026

OAJ toteaa, että häiriötilanteet ja varhaiskasvatuksen poikkeava järjestäminen tarkoittavat aina lisätyötä päiväkodin johtajille ja varhaiskasvatuksen opettajille, mikä on korvattava. OAJ esittää, että tämä huomioidaan vaikutusarvioinneissa.

3 Esi- ja perusopetus

Huomiot häiriötilanteiden etäopetusta koskevaan 20 l 5:ään

Ehdotetussa pykälässä säädettäisiin, että häiriötilanteessa etäopetukseen siirtymisestä säädettäisiin valtioneuvoston asetuksella taikka häiriötilanteen ollessa paikallinen ja alueellinen ja arvioidulta kestoaltaan korkeintaan viikon, voisi Lupa- ja valvontavirasto päättää asiasta kuultuaan opetus- ja kulttuuriministeriötä. Ehdotetun säännöksen mukaan opetuksen järjestäjällä ei näin ollen olisi toimivaltaa omalla päätöksellään päättää etäopetukseen siirtymisestä, mutta opetuksen järjestäjä voisi kuitenkin asetuksen tai päätöksen puitteissa arvioida tapauskohtaisesti, mitkä toimipisteet, vuosiluokat ja opetusryhmät siirtyisivät etäopetukseen.

OAJ pitää tärkeänä ja tarkoituksenmukaisena, että mahdollinen siirtyminen etäopetukseen häiriötilanteissa perustuisi asetukseen tai lyhytkestoisissa tilanteissa Lupa- ja valvontaviraston päätökseen. Tämä osaltaan vahvistaa valtakunnallisesti yhdenmukaista soveltamiskäytäntöä, kun harkintavalta arvioida tilanteita, joissa normaalista toiminnasta voidaan poiketa, on keskitetty, eikä jokainen koulutuksen järjestäjä arvioi tätä erikseen.

OAJ pitää hyvänä, että ehdotetussa säännöksessä on määritelty etäopetuksen käsite ja lisäksi säännöksen perusteluissa on määritelty etäopetuksen sekä etäyhteyksiä hyödyntävän opetuksen käsitteet. Perusteluissa todetaan, että etäopetuksessa tulisi mahdollisimman paljon pyrkiä olemaan samanaikaisesti vuorovaikutuksessa opettajan kanssa (poikkeuksena mainittuna esimerkiksi sähkökatkot ja tietoverkon häiriöt, jolloin opetus voisi osin olla oppilaan itsenäistä opiskelua) ja ettei etäopetus voisi tarkoittaa vain tehtävien antamista, joita oppilas suorittaa itsenäisesti. OAJ pitää kannatettavana, ettei etäopetus voi tarkoittaa pelkästään oppilaan itsenäistä opiskelua ja tätä on syytä painottaa säännöksen perusteluissa. Lisäksi OAJ toteaa, että myös etäopetuksessa oppilailla on oltava oikeus opettajan opetukseen ja ohjaukseen.

Säännöksen perusteluissa todetaan, että häiriötilanteesta riippuen opetusta voitaisiin toteuttaa esimerkiksi etäopetuksen ja lähiopetuksen yhdistelmämallin mukaisesti, jossa etä- ja lähiopetusta vuoroteltaisiin viikoittain tai muulla opetuksen järjestäjän soveltuvaksi arvioimalla rytmillä. Tällöin esimerkiksi osa opetusryhmistä saisi opetusta etäopetuksena ja osa lähiopetuksena.

Säännöksen perusteluissa todetaan etäopetuksen ja lähiopetuksen yhdistelmämallin osalta esimerkkimahdollisuutena opetuksen järjestäminen siten, että osa opetusryhmistä saisi opetusta etäopetuksena ja osa lähiopetuksena. OAJ esittää, että perusteluissa todettaisiin vielä yksiselitteisemmin, ettei yhdistelmämallia voida toteuttaa siten, että opettaja antaisi samanaikaisesti opetusta opetusryhmälle etä- ja lähiopetuksena.

13.8.2026

OAJ pitää erittäin tärkeänä, että säännöksen perusteluissa on kirjaus Sivistysvaliokunnan mietinnöstä 16/2020 vp ja kyseinen kirjaus on säilytettävä perusteluissa: ”Kuten sivistysvaliokunta on todennut koronapandemian aikana käytössä olleita poikkeuksellisia opetusjärjestelyitä koskevassa mietinnössään (SiVM 16/2020 vp), käytettäessä opetuksessa etä- ja lähiopetuksen vuorottelua on huolehdittava, ettei järjestely johda siihen, että opettajan tulee tehdä kaksinkertainen työ saman opetuksen antamiseksi. Oppilaiden yhdenvertaisuus huomioiden opetus tulisi järjestää niin, että oppilas saisi pääsääntöisesti lähiopetusta ja etäopetusjaksot olisivat mahdollisimman lyhytaikaisia.” Opettajan on voitava keskittyä kerrallaan vain joko lähiopetukseen tai etäopetukseen. OAJ pitää välttämättömänä, että perusteluissa on yhdistelmämallin osalta painotettu, ettei järjestely voi johtaa siihen, että opettajan tulisi tehdä kaksinkertainen työ saman opetuksen antamiseksi. Tämä vähentää opettajien kuormitusta ja mahdollistaa vuorovaikutuksen toteutumista.

Opetuksen järjestäminen etäopetuksena ei ehdotetun säännöksen mukaan koskisi esiopetuksen oppilaita, perusopetuksen vuosiluokkien 1.–3. oppilaita, oppilaita, jotka saavat 20 c §:n 2 momentissa tarkoitettuna oppilaskohtaisena tukitoimena erityisluokanopettajan antamaa opetusta erityisluokassa tai tulkitsemis- ja avustajapalveluita, 20 i §:n 2 momentissa tarkoitettuja toiminta-alueittain opiskelevia oppilaita sekä 5 §:ssä tarkoitettuja perusopetukseen valmistavan opetuksen oppilaita. OAJ pitää tarkoituksenmukaisena, että kyseiset haavoittuvammassa asemassa olevat oppilasryhmät on rajattu etäopetuksena järjestettävän opetuksen ulkopuolelle.

Esiopetusta järjestetään kouluissa sekä päiväkodeissa varhaiskasvatuksen yhteydessä. Esityksestä ei riittävän selkeästi ilmene, miten esiopetukseen osallistuvien lasten oikeus esiopetukseen toteutuisi tilanteessa, jossa samassa rakennuksessa järjestettävä perusopetus siirtyy etäopetukseen. Tämän osalta esitystä on täsmennettävä. Sääntelyä tulee täsmentää siten, että esiopetuksen järjestämisedellytykset ja lasten yhdenvertainen kohtelu turvataan riippumatta siitä, järjestetäänkö esiopetus päiväkodissa vai koulussa. Lapsen oikeuksien ja yhdenvertaisuuden näkökulmasta ei ole hyväksyttävää, että esiopetuksen toteutuminen riippuu siitä, missä hallinnollisessa ympäristössä esiopetus järjestetään.

Säännöksen perustelujen mukaan opetuksen järjestäjä voisi valtioneuvoston asetuksen tai Lupa- ja valvontaviraston päätöksen puitteissa arvioida tapauskohtaisesti, mitkä toimipisteet, vuosiluokat ja opetusryhmät siirtyisivät etäopetukseen. OAJ pitää hyvänä, että edellä mainittujen haavoittuvammassa asemassa olevien oppilasryhmien lisäksi etäopetuksen ulkopuolelle olisi tapaus- ja tilannekohtaisesti mahdollista rajata myös sellaisia oppilaita, joiden olosuhteet tai tarpeet edellyttäisivät lähiopetuksessa olemista. Tällaisia tilanteita voisivat olla esimerkiksi oppilaan yksilöllisten tarpeiden huomioiminen, erityisessä syrjäytymisvaarassa oleminen tai haasteet koulunkäynnissä ja opiskelumotivaatiossa.

OAJ kuitenkin esittää, että perusteluissa tarkennettaisiin, tuleeko opetuksen järjestäjän tehdä päätös etäopetukseen siirtymisestä aina koskien koko opetusryhmää vai voiko päätös koskea vain osaa opetusryhmästä. OAJ vaatii, että perusteluissa tarkennetaan,

13.8.2026

ettei päätös voi edellä jo todetun mukaisesti johtaa siihen, että opettajan tulisi tehdä kaksinkertainen työ saman opetuksen antamiseksi tai että opettaja antaisi samanaikaisesti opetusta opetusryhmälle etäopetuksena ja lähiopetuksena.

OAJ:n näkemyksen mukaan etäopetukseen siirtymisen tulee esityksen mukaisesti olla mahdollista vain poikkeuksellisissa häiriötilanteissa. Muissa tilanteissa perusopetuslaki mahdollistaa jo nykyiselläänkin opetuksen järjestämisen etäyhteyksiä hyödyntäen, minkä hyödyntämistä OAJ kannattaa nykyisen opetussuunnitelmalinjauksen mukaisesti toteutettuna. Sen sijaan häiriötilanteissa toteutetun kaltaista etäopetusta OAJ ei pidä mahdollisena normaalioloissa. Perusopetuksen kokonaisvaltainen oppimiseen, kasvuun ja hyvinvointiin liittyvä tehtävä rakentuu oleellisesti lähiopetuksen varaan, eikä olisi toteutettavissa etäopetuksena. Muun muassa koronapandemian aikana läpikäydyt poikkeusolot entisestään todistivat kattavan lähiopetuksen merkitystä lasten oppimiselle, kasvulle ja hyvinvoinnille. Suomella on oltava varaa jatkossakin järjestää perusopetus yhdenvertaisesti kaikille oppilaille lähiopetuksena täydennettynä nykyisen opetussuunnitelmalinjauksen mukaisesti toteutetulla etäyhteyksiä hyödyntävällä opetuksella tilanteissa, joissa muutoin ei opetusta ole mahdollista kelpoisen opettajan järjestämänä toteuttaa esimerkiksi harvinaisten kielten osalta.

Huomiot opetukseen tehtäviä poikkeuksia koskevaan 20 m §:ään

OAJ pitää tarkoituksenmukaisena, että häiriötilanteissa opetuksen järjestämisestä poikkeaminen perustuisi valtioneuvoston asetukseen ja valtakunnallisten opetussuunnitelmien perusteiden noudattaminen Opetushallituksen määräykseen. Valtakunnalliset säännökset ja määräykset vahvistavat yhdenmukaisuutta, kun jokainen koulutuksen järjestäjä ei itse arvioi poikkeuksellisten opetusjärjestelyjen käyttöönottoa sekä miten ja missä laajuudessa järjestelyt tulisivat käyttöön.

Ehdotetussa säännöksessä säädettäisiin muun muassa mahdollisuudesta poiketa opetuksen järjestäjän omien opetussuunnitelmien laatimista ja noudattamista koskevasta vaatimuksesta. Perustelujen mukaan tällöin sovellettaisiin Opetushallituksen antamaa määräystä opetussuunnitelman perusteiden noudattamisesta häiriötilanteissa. Opetushenkilöstön hallinnollisen työn minimoimiseksi häiriötilanteissa, OAJ pitää tärkeänä, ettei kyseisissä tilanteissa opetuksen järjestäjien tarvitse tehdä muutoksia olemassa oleviin paikallisiin opetussuunnitelmiin.

n näkemyksen mukaan ehdotettu säännöslisäys on sinänsä kannatettava. OAJ kuitenkin korostaa oppilaiden oikeusturvan kannalta säännöksen poikkeuksellisuutta. Lisäksi OAJ korostaa, että mikäli häiriötilanteessa päädytään soveltamaan ehdotetun säännöksen 2 tai 3 kohtaa, tulee opettajilla säilyä virka- ja työehtosopimuksissa sovittu työaika ja palkkaus.

Huomiot aamu- ja iltapäivätoiminnan keskeyttämistä koskevaan 20 n §:ään

OAJ pitää tarkoituksenmukaisena, että aamu- ja iltapäivätoiminnan väliaikaisesta keskeyttämisestä säädettäisiin valtioneuvoston asetuksella.

13.8.2026

Huomiot esi- ja perusopetuksen varautumista koskevaan 20 o §:ään

Ehdotetussa pykälässä säädettäisiin yksityisille opetuksen järjestäjille velvollisuus ennakkoon tehtävillä varautumista koskevilla suunnitelmilla, etukäteisvalmisteluilla sekä muilla toimenpiteillä varmistaa tehtäviensä mahdollisimman häiriötön hoitaminen häiriötilanteissa. Lisäksi pykälän mukaan kunnan olisi varautumisessaan varmistettava opetuksen jatkuvuuden turvaaminen silloin, jos yksityinen opetuksen järjestäjä ei pysty järjestämään opetusta häiriötilanteissa.

OAJ pitää varautumisvelvollisuudesta säätämistä perusteltuna, mutta huomauttaa, että pienille koulutuksen järjestäjille varautumisvelvoitteet voivat aiheuttaa merkittäviä hallinnollisia ja taloudellisia vaikutuksia. Tämän vuoksi olisi perusteltua, että velvollisuuksien sisältöä täsmennettäisiin ja että koulutuksen järjestäjille tarjotaan valtakunnallista ohjeistusta sekä riittävä siirtymäaika niiden toteuttamiseen.

Huomiot aikuisten perusopetusta koskevaan 46 §:n muutokseen

Ehdotetun muutoksen mukaan myös aikuisten perusopetuksessa sovellettaisiin ehdotettuja 20 j §:ää, 20 k §:n 1 momenttia ja 20 m §:n 3 momenttia, mikä tarkoittaisi, että häiriötilanteiden aikana myös aikuisten perusopetuksessa lähtökohtana olisi, että opetus järjestetään ensisijaisesti valtakunnallisen opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti. Mikäli valtakunnallisen opetussuunnitelman perusteiden noudattaminen osoittautuisi häiriötilanteessa mahdottomaksi, voisi Opetushallitus tilanteen vaatiessa antaa määräyksen opetussuunnitelman perusteiden noudattamisesta. OAJ pitää ehdotettua muutosta tarkoituksenmukaisena.

Huomiot esi- ja perusopetusta koskeviin häiriösäännöksiin

Ei täydennettävää muissa kohdissa esitettyjen huomioiden lisäksi.

Täydennykset esi- ja perusopetusta koskeviin vaikutusarviointeihin

OAJ toteaa, että häiriötilanteet ja poikkeukselliset opetusjärjestelyt tarkoittavat aina lisätyötä rehtoreille ja opettajille, mikä on korvattava. OAJ vaatii, että vaikutusarvioinneissa huomioidaan myös poikkeusjärjestelyistä aiheutuvat ylimääräiset henkilöstökulut, esimerkiksi apulaisrehtorien palkkaamistarpeesta rehtoreiden työmäärän kasvua helpottamaan tai opettajille aiheutuvan lisätyön korvaamisesta.

OAJ toteaa, ettei Lausuntopalvelun palauterakenteessa ollut erikseen kohtaa koko esitystä koskevaan yleiskommentointiin, joten OAJ tuo muutamia huomioita esiin tässä kohdassa. Esityksessä on huomioitu, että häiriötilanteet voivat myös lisätä oppilaiden tuen tarvetta ja sen arviointia. Esityksessä todetaan, että opetuksen järjestäjällä olisi velvollisuus tuen järjestämiseen parhaalla mahdollisella tavalla vallitsevan häiriötilanteen ja käytettävissä olevien resurssien puitteissa, joustavasti ja käytännön järjestelyjä soveltaen. OAJ toteaa koskien koko kasvatusta ja koulutusta, että edellä mainittu huomioiden on pyrittävä toimimaan niin, että normaalioloja vastaava

13.8.2026

henkilöstö ^{olis} vähintään käytettävissä ja sijaisia hankittaisiin puuttuvien työntekijöiden tilalle myös häiriöoloissa.

Lisäksi OAJ toteaa, että häiriötilanteesta riippuen valtion on arvioitava lisäresursoinnin tarvetta viimeistään häiriötilanteen päätyttyä, jotta mahdolliset oppimisvajeet voidaan kuroa umpeen. Tämä voi tarkoittaa esimerkiksi lisärahoitusta opetusryhmien pienentämiseen, jakotunteihin, lisätunteihin tai muuta näiden kaltaista.

4 Helsingin eurooppalainen koulu

Huomiot Helsingin eurooppalaista koulua koskeviin häiriösäännöksiin

OAJ pitää tärkeänä ja tarkoituksenmukaisena, että häiriötilanteissa opetuksen järjestämisestä poikkeamisesta säädettäisiin erikseen valtioneuvoston asetuksella ja opetussuunnitelman perusteiden noudattamisesta Opetushallituksen määräyksellä.

Täydennyksiä Helsingin eurooppalaista koulua koskeviin vaikutusarviointeihin

OAJ toteaa, että häiriötilanteet ja poikkeukselliset opetusjärjestelyt tarkoittavat aina lisätyötä rehtoreille ja opettajille, mikä on korvattava. OAJ vaatii, että vaikutusarvioinneissa huomioidaan myös poikkeusjärjestelyistä aiheutuvat ylimääräiset henkilöstökulut, esimerkiksi apulaisrehtorien palkkaamistarpeesta rehtoreiden työmäärän kasvua helpottamaan tai opettajille aiheutuvan lisätyön korvaamisesta.

5 Vapaa sivistystyö

Huomiot kansanopistojen oppivelvollisuuskoulutusta koskeviin häiriösäännöksiin

Ehdotetussa 23 §:ssä mahdollistettaisiin oppivelvollisille suunnatussa koulutuksessa poikkeaminen 25 b §:n 2 ja 3 momentissa säädetyistä koulutuksen enimmäiskestosta niissä tilanteissa, joissa koulutuksen keskeisiä sisältöjä on ^{jäänyt} toteuttamatta häiriötilanteen vuoksi. Lisäksi säännöksen mukaan Opetushallitus voisi antaa määräyksen opetussuunnitelman perusteiden noudattamisesta häiriötilanteissa. ^{Sää}nnösehdotukset ovat OAJ:n näkemyksen mukaan kannatettavia. OAJ kuitenkin korostaa opiskelijoiden oikeusturvan kannalta säännösten poikkeuksellisuutta. Lisäksi OAJ korostaa, että opettajien palvelussuhteen ehtoja ei saa heikentää sen vuoksi, että opetus jäisi häiriötilanteen vuoksi toteutumatta.

Huomiot muun vapaan sivistystyön järjestämiseen häiriötilanteissa

Ei täydennettävää muissa kohdissa esitettyjen huomioiden lisäksi.

Täydennyksiä vapaata sivistystyötä koskeviin vaikutusarviointeihin

OAJ toteaa, ettei Lausuntopalvelun palauterakenteessa ollut erikseen kohtaa vapaasta sivistystyöstä annetun lain 23 a §:n kommentointiin. Kyseinen ehdotettu säännös koskisi vapaan sivistystyön oppilaitosten varautumista häiriötilanteisiin sekä velvollisuutta tietojen antamiseen. Tämän osalta OAJ toteaa pitävänsä varautumisvelvollisuudesta

13.8.2026

säättämistä perusteltuna, mutta huomauttaa, että varautumisvelvoitteet voivat aiheuttaa merkittäviä hallinnollisia ja taloudellisia vaikutuksia osalle vapaan sivistystyön oppilaitoksista. Tämän vuoksi olisi perusteltua, että velvollisuuksien sisältöä täsmennettäisiin ja että vapaan sivistystyön oppilaitoksille tarjotaan valtakunnallista ohjeistusta sekä riittävä siirtymäaika niiden toteuttamiseen.

Opetusalan Ammattijärjestö OAJ

Nina Lahtinen
koulutuspolitiikan johtaja

Noora Pikkuluoto
juristi